

Всесвітня організація охорони здоров'я активно використовує Cochrane Evidence під час розробки глобальних рекомендацій у галузі охорони здоров'я, які, зокрема, використовуються Міністерством охорони здоров'я України.

Доступ до Кокранівської бібліотеки платний, наприклад, Польща щорічно платить за «державну ліцензію» для своїх громадян. Україна була включена в список країн з низьким і середнім рівнем доходу і отримала безкоштовний доступ за IP-адресою [5];

5) реферативна база даних «Україніка наукова» містить інформаційні ресурси країни, бібліографічні описи з усіх галузей знань, включно з медициною, а також коротку інформацію про наші наукові публікації. Це приклад використання бази даних з текстовим пошуком, який корисний медичним працівникам, студентам і науковцям України.

Отже, можна зробити висновок, що база даних важлива для формування сучасної медицини. Це дасть змогу швидко та зручно вводити і зберігати конфіденційні дані пацієнта, а також усю необхідну інформацію, включно з медичними оглядами та дослідженнями.

Abstract. This article explores the role and significance of databases (DBs) in the field of medicine. It begins by emphasizing the importance of this topic and explores the functions of databases in storing, organizing, and accessing information. The article also compares the advantages of DB over traditional paper methods, examines different types of DB and their applications in medicine, in medical processes, diagnostics and scientific research.

Keywords: medical databases, evidence-based medicine database, system of electronic medical records, relational databases (RDBMS), NoSQL, Cochrane.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дмитров Д. Бази даних в медицині. URL: <https://infogram.com/bazi-danih-v-medicini-1hxr4zxrqk15q6y>
2. Системи керування базами даних в медицині. URL: <https://studfile.net/preview/7832671/page:5/>
3. Швороб І. Б. Новий підхід до збереження медичних даних. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2016. Вип. 26.4. С. 382–390. URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2016/26_4/61.pdf
4. Яковлева Л. В., Беркало Н. М. База даних доказової медицини. *Фармацевтична енциклопедія*. URL: <https://www.pharmacypedia.com.ua/article/1822/baza-danix-dokazovoi-medicini>
5. Кокранівська бібліотека. *Пан бібліотекар. Блог про бібліотечну справу та інформаційні технології*. URL: <https://www.xn--80abaqzevto0rc.xn--j1amh/2022/01/blog-post.html>

УДК 378.018-027.543

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

К. В. Присяжнюк, В. Ю. Василенко

Анотація. У статті досліджуються особливості інтернаціоналізації освітньої діяльності та сучасний стан проблем міжкультурної комунікації у закладах вищої освіти, які виникають у процесі культурної адаптації здобувачів, засвоєнні ними незнайомих культурних традицій та цінностей під час навчання. Розглядаються мотиваційні аспекти інтернаціоналізації, реалізація стратегії та вплив на учасників освітнього процесу. Також у статті окреслюється важливість інтернаціоналізації освітнього процесу закладів вищої освіти в сучасному світі.

Ключові слова: інтернаціоналізація, заклад вищої освіти, глобалізація, культурний обмін.

Вступ. Інтернаціоналізація у вищій освіті являє собою процес розширення глобальної участі в академічних установах. Це включає різні заходи, як-от: мобільність здобувачів і співробітників, міжнародне співробітництво в межах дослідження наукових тем і включення глобальних перспектив у навчальній програмі. У сучасному світі інтернаціоналізація стала життєво важливим аспектом вищої освіти. Це сприяє міжкультурному розумінню, заохочує різноманітність і підвищує якість освіти. Впровадження інтернаціоналізації як стратегічного напрямку розвитку допомагає закладам вищої освіти (ЗВО) залучати талановитих здобувачів, науковців та ресурси з усього світу.

Основний розділ. Сучасна вища освіта переживає глибокі зміни як в інституційному, так і в технологічному плані. Вона рухається в напрямі нового соціокультурного аспекту, включаючи цю трансформацію завдяки швидкій інтернаціоналізації навчального процесу. Глобаліза-

ція об'єднує стандарти та форми культурного життя, змушуючи університети враховувати явище формування транскордонної і полікультурної ідентичності для тих, хто має можливість жити та навчатися у різних культурних просторах. Ця реальність повинна бути врахована університетами, особливо тими, які активно впроваджують міжнародну освіту. Розглянемо основні аспекти інтернаціоналізації освітньої діяльності у закладах вищої освіти.

Мотиви інтернаціоналізації. Заклади вищої освіти впроваджують інтернаціоналізацію як стратегічний напрям розвитку з кількох причин. Вони прагнуть підвищити якість освіти, відкриваючи здобувачам різноманітні культури та ідеї. До того ж інтернаціоналізація може бути стратегічним кроком для залучення іноземних здобувачів і викладачів, підвищуючи цим видимість закладу на міжнародній арені. Також це сприяє науковому співробітництву та обміну знаннями в глобальному масштабі.

Стратегії та ініціативи. Щоб досягти інтернаціоналізації, заклади освіти використовують різні стратегії. Програми студентського обміну, можливості навчання за кордоном і програми з викладанням англійської мови є поширеними підходами. Встановлення партнерства з іноземними університетами та проведення міжнародних конференцій також сприяють зусиллям з інтернаціоналізації. Технології та платформи онлайн-навчання ще більше розширили межі інтернаціоналізації.

Вплив на здобувачів, персонал і установи. Інтернаціоналізація має глибокий вплив. Здобувачі отримують компетенції різного рівня, міжкультурні навички та ширший світогляд, що стає все більш важливим на глобальному ринку праці. Представники університетів отримують вигоду від міжнародного співробітництва, сприяючи їх дослідженню та навчанню. Заклади вищої освіти, зі свого боку, отримують конкурентну перевагу та репутацію світової досконалості [1].

Сьогодні інтернаціоналізація вищої освіти та міжнародні рейтинги університетів є важливим критерієм діяльності ЗВО та одним з основних аспектів оцінки якості освіти. Сьогодні у переважній більшості українських університетів активно залучають досвідчених іноземних експертів до управління освітніми програмами та установами, незважаючи на воєнний стан у країні. Отже, аспекти інтернаціоналізації та глобалізації повсюдно поширені у вищій освіті XXI століття. На думку вчених, відбувається «глобальна академічна революція», яка передбачає:

- мобільність людей, програм та установ;
- усе більша значимість спільних досліджень;
- розробка навчальних програм, а також підходів до викладання та навчання;
- усе більша інтеграція вищих навчальних закладів у всьому світі;
- поширення явища інтернаціоналізації між навчальними закладами та системами вищої освіти [2].

Мільйони молодих людей опиняються в інших культурних середовищах, де вони стикаються з проблемами культурної адаптації та вивчення незнайомих культурних традицій і цінностей. Це створює серйозні труднощі у навчанні, пов'язані не лише з іноземною мовою, але й з культурними бар'єрами, які ускладнюють спілкування з викладачами, місцевими здобувачами та населенням.

Питання міжкультурної комунікації стають актуальними зі зростанням міжнародної академічної мобільності, особливо в межах Болонського процесу. Ці питання ще більше загострюються через розвиток інтернет-освіти, включно з МВОК, і через відсутність наразі гарантій безпеки на деяких територіях країни. Ці причини відкрили потік біженців з України, країн Близького Сходу в європейські та американські університети, що додатково ускладнює міжкультурну комунікацію.

Незважаючи на те, що академічна мобільність наразі є обов'язковим складником освітнього процесу, можна виділити низку проблем у її розвитку у закладах вищої освіти:

- незапланований характер фінансування академічної мобільності у країні;
- відсутність матеріальної та фінансової підтримки;
- нестача фахівців у цій галузі;
- нерозвиненість спеціальних методів та механізмів академічного обміну;
- відсутність інфраструктури для ефективного обміну.

Основна складність переходу до широкої практики академічної мобільності полягає в тому, що заклади вищої освіти не виявляють необхідної ініціативи для вирішення проблем академічної мобільності здобувачів. Отже, розвиток академічної мобільності здобувачів вимагає серйозних змін у роботі ЗВО: від нових організаційних вимог (як приклад, реалізація спільних освітніх програм або сприяння у пошуку фінансових ресурсів для індивідуальної академічної мобільності) до зміни нормативних та методологічних баз (як приклад, практика перерахунку термінів навчання, пройдених в іншому ЗВО).

Освіта вбудована у процес глобальної економічної, політичної та культурної інтеграції й уніфікації, що розгортається у всьому світі в останнє десятиліття. Проявом цього є загальна уніфікація знань, результатом якої є розширення національних освітніх систем за межі державних кордонів, інтернаціоналізація освіти, формування єдиного глобального освітнього простору та ринку освітніх послуг. Глобалізація освіти проявляється у гармонізації систем освіти країн між собою, уніфікації рівнів освіти та кваліфікаційних рамок, відкритості та транскордонної освіти, можливості отримати її з будь-якої точки світу. Процеси глобальної інтеграції сприяють формуванню цілих регіонів об'єднання національних систем освіти. Яскравим прикладом цього є єдиний європейський освітній простір, сформований внаслідок реалізації Болонського процесу, до якого сьогодні приєднуються не лише країни Європи, а й далеко за її межами. Останнім часом новим потужним імпульсом глобалізації освіти, що розширюється, стали інформаційні технології та цифровізація освіти, що руйнують національні межі освіти в принципі і дають змогу говорити про формування єдиного глобального цифрового освітнього простору, що визначає нові конкурентні умови для усіх учасників освітнього процесу [3].

Висновки. Підсумовуючи, можна зазначити, що інтернаціоналізація закладів вищої освіти є динамічним і важливим аспектом ринку освітніх послуг, що відповідає вимогам глобалізованого світу, збагачує освітній досвід та сприяє впровадженню інновацій. Стратегії та мотивація різняться, але основна мета – підготувати здобувачів до різноманітного та взаємопов'язаного світу. Інтернаціоналізація – це не просто тенденція; це фундаментальний компонент вищої освіти, який продовжить формувати майбутнє навчання, але існує безліч проблем: відсутність належної інфраструктури, слабка матеріально-технічна база ЗВО, недостатній рівень володіння англійською мовою, слабке знання культури, традицій, розпорядку пропонованого ЗВО-партнера, культурних відмінностей, змісту освітніх програм, а також слабка академічна мобільність, недостатня розвиненість наукових досліджень та спільних дослідницьких проєктів з університетами-партнерами.

Тенденції сучасного розвитку інтернаціоналізації освітніх послуг свідчать, що цей процес щоразу набуває все більшого значення у розвитку вищої освіти в усьому світі. Це призводить до необхідності вирішення нових завдань щодо забезпечення конкурентоспроможності університету на міжнародній арені, а також пошуку нових підходів до стратегічного управління. Вирішення різних проблем інтернаціоналізації освітніх послуг сприяє покращенню іміджу університету. Слід зазначити, що окрім фінансування та інших складнощів і перешкод, основними проблемами, які необхідно вирішити на момент підписання угод, залишаються проблеми відмінностей у навчальних програмах, перекладу кредитів та курсів, а також гармонізації систем оцінювання.

Abstract. The article examines the peculiarities of the internationalization of educational activities and the current state of intercultural communication problems in higher education institutions that arise in the process of cultural adaptation of students, their assimilation of unfamiliar cultural traditions and values during education. The motivational aspects of internationalization, the implementation of the strategy and the impact on the participants of the educational process are considered. The article also outlines the importance of internationalization of the educational process of higher education institutions in the modern world.

Keywords: internationalization, institution of higher education, globalization, cultural exchange.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Університетський персонал та інтернаціоналізація вищої освіти. URL: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1702940/FULLTEXT01.pdf> (дата звернення: 09.10.2023).
2. Профіль політики мовної освіти: Звіт про Україну. URL: <https://rm.coe.int/language-education-policy-profile-ukraine-country-report/16807b3b4b>. (дата звернення: 09.10.2023).

УДК 631.53.027.34:[582.672]:66.088

ЗМІНА РОСТОВИХ ПАРАМЕТРІВ *CAPSICUM ANNUUM L. CV LUMINA* ЗА УМОВ ОПРОМІНЕННЯ НАСІННЯ LED-ЛАЗЕРНИМИ СИСТЕМАМИ

Б. О. Рогожук, Ю. Г. Приседський

Анотація. У роботі проаналізовано вплив лазерного опромінення на схожість і ростові показники перцю. Визначено вплив лазерного опромінення насіння червоним та синім світлом на ростові показники. У досліджах застосовували світлодіодні лазери, що характеризувалися когерентним монохроматичним випромінюванням червоного (635 нм) та синього (405 нм) світла. Потужність випромінювання становить 100 мВт. У дослідженнях використали насіння *Capsicum annuum L. cv Lumina*. Встановлено, що вплив лазерного опромінення насіння на схожість та ранні ростові показники вивченого виду вірогідний за дворазового опромінення червоним і синім світлом.

Ключові слова: лазерне опромінення, *Capsicum annuum L. cv Lumina*, ростові показники, лазерне опромінення.

Вступ. З метою підвищення продуктивності рослин в усьому світі застосовується хімізація землеробства. Проте надмірне застосування мінеральних добрив призводить до зміни структури ґрунту і викликає забруднення довкілля та погіршення якості продукції через накопичення нітратів і нітритів. Тому постає потреба у підвищенні врожайності іншими методами. Найбільший інтерес для одержання екологічно чистої продукції мають фізичні фактори впливу на різні фази розвитку рослин [1]. У такій ситуації стає актуальним пошук екологічно нешкідливих перспективних методів підвищення врожайності. Один з таких методів – лазерне випромінювання [2].

Лазерне опромінення являє собою безперервне або імпульсне опромінення насіння сільськогосподарських та лікарських культур, а також їх сходів лазерним променем певної довжини хвилі, яка коливається від 632 до 670 нм. Мета цього методу – збільшення врожайності зерна, зниження захворюваності, розвиток потужної кореневої системи рослин [3].

Вчені дослідили, що рослини під час опромінення синім спектром накопичують більше біомасу, а під час опромінення червоним іде високий рівень газообміну [4–7]. Також синє світло викликає диференціювання хлоропластів, розкриття сім'ядоль і розпрямлення апекса пагона. Спектральні властивості додаткового пігменту – птерину – дають можливість кріптохрому поглинати кванти не тільки синього спектру, а й з ближнього ультрафіолету (UV – А) [5, 6]. За дії зелених та оранжевих променів процес фотосинтезу та накопичення сухої речовини у рослин є мінімальними. У нагромадженні деяких первинних речовин і розкладанні вуглекислоти беруть участь тільки червоні промені [7]. Вчені виявили, що червоні промені забезпечують високий рівень газообміну, фотосинтетичної активності, вмісту хлорофілу, каротину, антоціанів, сумарних вуглеводів та багатьох інших фізіологічно активних речовин [4–8]. Фотоактивовані рослини швидше розвиваються, ростуть, характеризуються більшою асиміляційною поверхнею, інтенсивним розвитком надземної і кореневої маси, що підвищує їх врожайність, продуктивність і товарність [8]. Отже, лазерне опромінення насіння сприяє істотних позитивних змін, оскільки в насінні проявляється ранній стимулюючий ефект, прискорюється розвиток рослин і збільшується їх врожайність.

Матеріали і методи. Об'єктом дослідження була фізіологічна реакція рослини на комплексне опромінення насіння когерентним монохроматичним світлом з довжиною хвилі 635 та 405 нм. Дослідження проводилось на овочевій рослині із родини Пасльонових (*Solanaceae*).

Досліджувався вплив опромінення насіння когерентними монохроматичними променями червоного (довжина хвилі 635 нм) та синього (405 нм) спектру, які отримувалися за допомогою світлодіодних лазерів: червоний BRP-3010-5–635 нм та синій BRP-3010-5–405 нм (фірма BOBLASER Co. China), на схожість та ростові показники. Контролем слугували рослини, вирощені з неопроміненого насіння. Дослідження вели за використанням планів повного факторного експерименту з трьома рівнями факторів. Опромінення проводилося за наступних режимів (табл. 1).